

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Фаустова Ростислава Вікторовича, поданої на здобуття ступеня доктора філософії за темою: «Підвищення м'ясної продуктивності свиней за використання сучасного генофонду та інноваційних технологічних рішень» за спеціальністю 204-«Технологія виробництва і переробки продуктів тваринництва»

Актуальність теми дисертації. Досвід виробництва свинини в Україні вказує на те, що перспективним у розвитку галузі свинарства є впровадження інноваційних об'ємно-планувальних і технологічних рішень, використання сучасного генофонду свиней та новітніх методів підвищення їх продуктивності. З огляду на це, надзвичайно важливим є вивчення впливу умов підвищеної комфортності утримання, згодовування кормових добавок на відгодівельні, м'ясні та генотипові характеристики свиней.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Достовірність та обґрунтованість зроблених висновків і рекомендацій визначається сукупністю викладених наукових результатів. Наведені в роботі наукові положення, висновки та рекомендації є достатньо обґрунтованими. Теоретично-методичною основою дослідження було встановлення ефективності використання збагачувальних матеріалів, комерційних генотипів свиней і кормових добавок за промислової технології виробництва свинини.

Новизна наукових положень, отриманих у дисертації, достовірність одержаних результатів та висновків. Рецензування дисертаційної роботи показало, що автором вперше визначено вплив збагачувальних матеріалів, кормових добавок «Гепасорбекс», «Перфектин», «Про-Мак», «Ультімейд Ацид», «Liptosa Expert» на відгодівельні та м'ясні ознаки молодняку свиней і якісні ознаки продуктів забою за різних вагових кондицій. До найбільш важливих результатів, отриманих дисертантом, слід віднести нові дані щодо м'ясних та відгодівельних якостей, фізико-хімічних властивостей та гістологічної будови м'язової тканини молодняку свиней

сучасного генофонду різних вагових кондицій, залежності відгодівельних, забійних та м'ясних ознак свиней від їх генотипу за генами CTSTF і MC4R і збагачення їх раціонів різними функціональними кормовими добавками.

Повнота використання результатів досліджень в опублікованих працях. За матеріалами дисертації опубліковано 17 наукових праць, із них: 2 статті включено до міжнародної наукометричної бази «Scopus», 2 монографії, 1 з яких в іноземному виданні, 8 статей у фахових наукових виданнях категорії «Б», 2 публікації у матеріалах міжнародної та всеукраїнської науково-практичних конференціях. Результати наукових розробок захищено двома патентами України на корисну модель і одним авторським свідоцтвом.

Дисертацію написано державною (українською) мовою. Стиль та виклад роботи послідовний, логічний і відповідає вимогам до друкованих праць. Зміст роботи повністю відображає результати наукових досліджень та їх використання на практиці.

Особистий внесок здобувача. Дисертантом особисто сформульовано мету і обґрунтовано основні завдання роботи. Самостійно виконано аналітичний огляд літератури, основний обсяг експериментальних досліджень, проведено статистичну обробку даних, аналіз, узагальнення та інтерпретацію одержаних результатів. Вибір напряму, методики досліджень, формування висновків здійснювалися за консультативної допомоги доктора сільськогосподарських наук, професора Лихача В.Я. Особистий внесок здобувача складає понад 90%.

Характеристика основних результатів роботи. У вступі обґрунтовано актуальність теми дисертаційної роботи, визначено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, сформульовано мету і завдання дослідження, наукову новизну й практичне значення одержаних результатів, особистий внесок здобувача, відомості щодо реалізації та апробації результатів дисертації.

У першому розділі проаналізовано стан та перспективи розвитку

галузі свинарства в Україні. Зазначено про необхідність впровадження інноваційних технологічних рішень, проведення поглибленої селекційної роботи із залученням маркер-асоційованої селекції для підвищення м'ясної продуктивності свиней. Проведений літературний огляд та досвід сучасних свинокомплексів свідчить, що для забезпечення подальшого прогресу вітчизняного свинарства актуальним є підвищення м'ясної продуктивності свиней за використання сучасного генофонду та інноваційних технологічних рішень, обґрунтовано вибір напрямку досліджень.

У другому розділі представлено загальну методiku і основні методи дослідження, наведено схему і надано опис послідовного проведення шести науково-господарських дослідів, у яких використано 2423 голови свиней. Докладно наведено методики визначення хімічного складу найдовшого м'язу спини; амінокислотного (оксипроліну і триптофану) та жирно-кислотного складу досліджуваних зразків м'яса, а також молекулярно-генетичного тестування піддослідних тварин, варіаційно-статистичні методики.

У третьому розділі оцінено етологічні, відгодівельні та м'ясні ознаки молодняку свиней за різних вагових кондицій, що утримувалися в секціях із додаванням збагачувальних матеріалів. Наведено результати дослідження впливу комплексної кормової добавки, сорбенту мікотоксинів «Гепасорбекс», на продуктивні ознаки молодняку свиней за живої маси 100-120 кг і амінокислотний, жирно-кислотний склад та вміст макроелементів й вітамінів; кормової добавки «Перфектин» на відгодівельні та м'ясні ознаки молодняку свиней за різних вагових кондицій; комплексного використання препаратів «Про-Мак» і «Ультімейд Ацід» на продуктивні ознаки молодняку свиней за живої маси 100-120 кг. Визначено вплив кормової добавки «Liptosa Expert» на кількісний склад мікрофлори кишківника і ростові параметри, відгодівельні та м'ясні ознаки молодняку свиней за різних вагових кондицій. Встановлено асоціацію генотипів молодняку за генами CTSF та MC4R з їх відгодівельними та м'ясними якостями. За результатами наукових досліджень розроблено програму підвищення м'ясної продуктивності свиней

за використання сучасного генофонду та інноваційних технологічних рішень. Оцінено економічну ефективність використання «збагачувальних матеріалів»; комплексної добавки «Гепасорбекс»; препаратів «Про-Мак» та «Ультімейд Ацид»; стрес-коректорів «Про-Мак» та «Ультімейд Ацид», фітобіотику «Liptosa Expert» і розведення гетерозигот MC4R^{AG} від поєднання (ВБ × Л) × «Махтер» і (ВБ × Л) × «Махgroo».

Висновки дисертації узгоджуються з матеріалами наукового дослідження і відображають його результати, є науково обґрунтованими, логічними, такими, що мають об'єктивне підґрунтя та відображають наукову новизну і практичну значущість роботи.

Отже, представлена кваліфікаційна праця виконана на актуальну тему, результати мають наукову новизну, що підтверджена наявністю патентів на корисну модель, та практичне значення. Результати досліджень належно апробовані. За обсягом, структурою, оформленням робота в цілому, відповідає чинним вимогам.

Разом з тим, вважаю за доцільне звернути увагу автора на наступні зауваження та побажання:

1. У науковій новизні роботи варто конкретизувати: «встановлено вплив різного виду збагачувального матеріалу» - якого? «виявлено вплив елементів поведінки» - яких?
2. Підрозділ 3.2.6 містить 10 рядків Чи варто його виокремлювати? Тим більше, що досліджувалися лише два макроелемента, а в назві зазначено «...макроелементний склад...»
3. Який ген досліджували *CTSL* чи *CTSF*? Оскільки є публікація автора стосовно гена *CTSL* (№29 в списку літератури, №6 в додатку II)?
4. В роботі зустрічаються орфографічні та пунктуаційні помилки.
5. Висновки занадто деталізовані, більшість із них (3, 5, 6 та ін.) являють собою констатацію фактів. Бажано висновки редагувати та подати в узагальненій формі.

6. Пропозиція 2. Напевно, слід конкретизувати «...у вказаних пропорціях...».

В цілому вважаю, що дисертаційна робота здобувача ступеня доктора філософії Фаустова Ростислава Вікторовича на тему «Підвищення м'ясної продуктивності свиней за використання сучасного генофонду та інноваційних технологічних рішень» є завершеною науковою роботою та відповідає вимогам п. 6-8, передбаченими «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44), може бути представлена до разової спеціалізованої вченої ради для проведення публічного захисту.

Рецензент,

кандидат сільськогосподарських наук,

доцент, доцент кафедри біотехнології та

біоінженерії Миколаївського національного Олена КАРАТЄЄВА

аграрного університету

Власноручний підпис

О. Каратєєвої засвідчую:

Начальник відділу кадрів

Миколаївського НАУ

 Людмила МАШКІНА